

# Treball Final de Grau

## La memòria



Pol Bernat, Jaume Macià i Laia Vicens

Universitat Pompeu Fabra

15 de maig de 2013

# Índex

<b>Els antecedents</b>	<b>4</b>
El 'Proyecto Mañana'	4
Marxem a Madrid	7
Un gran reportatge	7
<b>Comencem: la tria del tema i les fonts</b>	<b>8</b>
Quin tema escollim?	8
Els inicis	8
Les entrevistes	9
Les entrevistes que no hem pogut realitzar	32
<b>Elaboració del projecte</b>	<b>34</b>
Treballar a distància	34
Reunions amb la tutora	34
Classes teòriques	36
L'esprint final	36
<b>Resultat i conclusions</b>	<b>37</b>

## Resum

Aquest treball té la voluntat de ser un **reportatge d'investigació sobre la cursa olímpica de Madrid, des de la candidatura de 2012 fins la de 2020**. Els defensors dels Jocs Olímpics a la capital espanyola justifiquen el seu tercer intent consecutiu en el fet de tenir el 80% de les infraestructures necessàries construïdes. En canvi, l'oposició ha trobat en la crisi econòmica el millor motiu per posicionar-se en contra de la celebració dels JJOO.

Hem realitzat una sèrie de **15 entrevistes** amb tota mena d'experts i personalitats de l'àmbit, intentant albergar sempre **tots els possible punts de vista** que hagin sorgit al respecte. El resultat ha sigut un article de llarga extensió que fa un repàs a tota la història olímpica de Madrid fins a dia d'avui i intenta **interpretar** tots els esdeveniments ocorreguts fins ara.

## Paraules clau

Madrid, Espanya, 2020, jocs, olímpics, JJOO, COI, candidatura, esport, dossier, COE, infraestructures, construïdes, 80, crisi, error, encert, diners, inversió, projecte, lobby, votació, oportunitat, Tokio, Istanbul

## Resumen

Este trabajo tiene la voluntad de ser un **reportaje de investigación sobre la carrera olímpica de Madrid**, desde la candidatura de 2012 hasta la de 2020. Los defensores de los Juegos Olímpicos en la capital española justifican su tercer intento consecutivo en tener el 80% de las infraestructuras necesarias construidas. En cambio, la oposición ha encontrado en la crisis económica el mejor motivo para posicionarse en contra de la celebración de los JJOO.

Hemos realizado un total de **15 entrevistas** a expertos y personalidades del ámbito, intentando albergar **todos los puntos de vista** que existen al respecto. El resultado ha sido un artículo de larga extensión que es un repaso de toda la historia olímpica de Madrid hasta el día de hoy, e intenta **interpretar** todos los acontecimientos ocurridos hasta ahora.

## Palabras clave

Madrid, España, 2020, juegos, olímpicos, JJOO, COI, candidatura, deporte, dossier, COE, infraestructuras, construidas, 80, crisis, error, acierto, dinero, inversión, proyecto, lobby, votación, oportunidad, Tokio, Estambul

## Abstract

*This survey's aim is to create a **journalistic investigation report about Madrid's Olympic race since their first candidature in 2012 until the current 2020 candidature**. People for Madrid's Olympic Games justify the necessity of the third candidature in a row by saying that 80% of the infrastructure is already done. Those against the Games believe that the economic crisis in Spain is concerning enough to postpone this candidature.*

*We have done **15 interviews** with all kind of experts and personalities involved with the topic, always trying to reach **the many different visions about it**. The result is an extensive article which goes thorough the history of Madrid's Olympic candidatures until today trying to **explain** the different relevant events.*

## Key Words

*Madrid, Spain, 2020, Games, Olympic, OOGG, IOC, candidature, sport, dossier, COE, infrastructures, constructed, 80, crisis, fail, right, money, investment, project, lobby, voting, opportunity, Tokyo, Istanbul*

# Elaboració del nostre Treball Final de Grau

## Els antecedents

El nostre treball final de grau es remunta, en el fons, a finals de curs de tercer. Quan vam saber que hi havia la **possibilitat de participar al “Proyecto Mañana”**, un concurs convocat per la cadena radiofònica Onda Cero per cinc universitats espanyoles, els tres vam tenir clar que volíem formar part de l'equip representant de la Universitat Pompeu Fabra. L'objectiu del concurs per Onda Cero era rebre idees que els permetessin millorar el seu programa esportiu nocturn, *Al primer toque*. El premi per l'equip guanyador era tres mesos de pràctiques a Onda Cero o a Antena 3, a Madrid. Si guanyàvem, seria una bona oportunitat per treballar en un mitjà de renom, encara que fos cobrant poc o res, amb l'únic objectiu d'aprendre i d'introduint-nos al món laboral. Un món a vegades desil·lusionant, perquè són moments d'incertesa, d'acomiadaments, d'EROs i de tancaments. Al cap i a la fi, però, era una oportunitat.

## El ‘Proyecto Mañana’

Primer, calia triar els alumnes que defensarien el projecte de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Per fer-ho, es va **obrir un procés de selecció**, en què per parelles o grups de tres havíem de presentar un esborrany del nostre projecte. La Laia i el Jaume en parella, en Pol i l'Aitor Álvarez per un altra banda, i juntament amb el trio format per Joan Serra, Janire Zurbano i Alejo Rodríguez Valenzuela, vam resultar guanyadors en la selecció que van fer alguns professors de la universitat.



*Presentant el nostre projecte als estudis d'Onda Cero davant dels màxims responsables del grup.*

A partir d'aleshores tocava treballar en grup, unir els tres esborranys que havíem presentat i fer-ne un que fos competitiu, bo, innovador i que convencés als màxims responsables d'Onda Cero. Havíem de competir amb les universitats Antonio de Nebrija i San Pablo CEU de Madrid i Navarra. Va ser aquí, en l'esforç conjunt, en la realització d'una memòria innovadora

capaç de demostrar la teoria d'un nou programa de ràdio, quan ens vam adonar que **els tres treballàvem d'allò més bé de manera conjunta**.

Curtits en discussions i debats per tal d'aconseguir el millor projecte possible, però també reforçats per aquells moments en que les coses sortien bé gairebé sense voler-ho, va arribar l'hora de presentar la nostra proposta als estudis d'Onda Cero. **Vam anar a Madrid el 27 de juny**, i vam aprofitar per passejar una mica per la ciutat i assajar als estudis. L'endemà vam presentar el nostre projecte.



*Vam passejar per Madrid i vam anar a dinar pel centre de la ciutat el dia que vam arribar. Aquí som a la Plaza del Sol.*



*Tots els membres del grup a la sortida de l'exposició. Ens van acompanyar el Salvador Alsius i la Marta Narberhaus.*

Havia sigut un mes d'intens treball fora d'hores lectives. Inmersos en el bon ambient que regnava, vam fer una presentació i un programa pilot molt decents. Amb els deures fets, l'estiu ja havia arribat i ens mereixíem un descans. Des de Madrid, uns van marxar directament a Menorca, altres a Bilbao i altres van tornar a Barcelona. **Dies després rebriem un email del Salvador Alsius dient-nos el veredicte del jurat. Havíem guanyat.**

Heu guanyat ▶ Safata d'entrada x

*El millor e-mail que podríem rebre del Salvador.*

### La UPF guanya per segona vegada el Proyecto Mañana d'Antena 3



Un equip format per **set estudiants del grau en Periodisme** han estat guardonats per Antena 3 TV, que en la segona edició del **Proyecto Mañana** demanava la ideació i realització d'un magazín radiofònic nocturn d'esports innovador per a la cadena **Onda Cero**.

Els estudiants **Aitor Álvarez, Pol Bernat, Jaume Macià, Alejo Rodríguez, Joan Serra, Laia Vicens i Janire Zurbano**, coordinats pels professors **Salvador Alsius, Sergi Cortiñas i Marta Narberhaus**, van presentar recentment la memòria del projecte i posteriorment van realitzar el programa *Al primer toque* en directe, a la seu d'Onda Cero de Madrid,

davant d'un jurat format per membres distingits de la cadena.

Els punts forts i innovadors de la proposta se centraven en la participació de l'audiència a través de les xarxes socials així com la integració d'Onda Cero amb la resta de les plataformes mediàtiques del Grupo Antena 3. La proposta va ser molt ben valorada pel jurat, que la va considerar trencadora i atrevida, lloant especialment la frescor i intel·ligència que va transmetre el programa.

El treball dels estudiants de la UPF va ser escollit per davant dels presentats per les facultats de comunicació de les universitats Antonio de Nebrija i Carlos III de Madrid, Navarra, Pontificia de Salamanca i Sevilla.

La primera edició del premi, celebrada ara fa un any, ja la va guanyar la UPF amb el disseny d'un informatiu televisiu innovador. Com en aquella ocasió, els estudiants podran gaudir com a premi d'una beca per realitzar pràctiques durant l'estiu a les redaccions del grup mediàtic.

> **Altres e-notícies relacionades:**

[Un equip d'estudiants de Periodisme guanya un certamen d'Antena 3 per dissenyar els informatius del futur](#)

*Captura de pantalla de la notícia a la web de la Universitat.*

## Marxem a Madrid

Ens trobem reunits de nou a l'Estació de Sants per **agafar l'AVE direcció a Madrid a punt per començar les pràctiques a Antena 3**. Era l'1 d'octubre. L'Aitor, el Jaume, la Laia i el Pol. Un cop a Madrid, era el moment, també, de posar-se les piles i decidir què volia fer cadascú amb el seu Treball Final de Grau (TFG). Els primers dies a Madrid van ser confusos en aquest aspecte, que va quedar relegat a un segon pla. Primer tocava adaptar-se a les noves circumstàncies i a la ciutat, però això no treia que cadascú s'anés plantejant el seu propi projecte: què, amb qui, com... No va ser fins que **l'Aitor va haver de tornar inesperadament a Barcelona** (va resultar guanyador de la beca EFE), que vam començar a tenir les coses clares.

Bé, no del tot. La Laia volia fer el seu treball en solitari. El Jaume i el Pol tenien clar que volien fer alguna cosa junts i vam estar a punt de començar a tirar alguna cosa endavant en parella. Fins que **la tutora del nostre treball, la Montse Quesada, ens va dir que el millor seria que, donades les circumstàncies en que ens trobàvem, l'equip de treball el forméssim els tres**.

Així doncs, formem aquest grup de treball donat que tots tres vivim junts en un pis a Madrid, on hi som fent pràctiques a Antena 3 (els tres) i el Pol, a més, a l'empresa tecnològica Fever. La nostra intenció és posar-nos a fer feina el més aviat possible, a l'octubre de 2012, amb l'objectiu d'arribar a final d'any amb el màxim del projecte avançat. Sabem que després d'aquests tres mesos, tot serà més complicat. A partir de gener el Pol continuarà vivint a Madrid i treballant a Fever, la Laia tornarà a Barcelona per acabar el grau en Periodisme i el Jaume anirà a estudiar al Boston College, als Estats Units. **Haurem d'acabar el projecte a distància**.

## Un gran reportatge

El nostre treball forma part de la metodologia 1 de les quatre possibles. I ho havia de fer necessàriament, ja que érem tres persones al grup i, per tant, només podíem escollir aquesta metodologia.

Així doncs, teníem clar que havíem d'elaborar un gran reportatge, és a dir, un reportatge especialitzat on l'objectiu és **explicar en profunditat un tema d'interès periodístic**. D'aquesta manera, nosaltres hem intentat explicar el nostre tema –que tot seguim expliquem– des del **punt de vista històric, polític i econòmic**, sobretot, per tal d'aconseguir una explicació completa del tema escollit.

## Comencem: la tria del tema i les fonts

### Quin tema escollim?

Per posar-nos a treballar el primer que ens cal és un tema. Com escollir-lo? Democràcia. **Decidim que cadascú proposarà tres temes i els intentarà “vendre” a la resta de l’equip.** L’escollit serà el que acordem entre tots. Tenim tres dies per acabar-nos de decidir fins que cadascú defensi el seu projecte i voti la proposta que més li agrada.

Quatre dies més tard, a l’hora d’un bon sopar fet pel cuiner oficial del pis, en Pol, posem en comú els temes que cadascú ha pensat i preparat. La Laia proposa investigar com era ser periodista al País Basc amb ETA, amb les amenaces i les pors que suposava, i com havia canviat la vida dels professionals de la informació ara que la banda terrorista havia abandonat la seva activitat armada. El Pol proposa, arrel de l’obertura d’un dels albergs més innovadors del món a Madrid, estudiar les pràctiques turístiques entre els joves, així com les noves tendències d’allotjament a les grans ciutats; i també proposa una investigació comparativa sobre les lleis d’emprenedoria a dos països com Espanya i Estats Units. **La proposta del Jaume és investigar el cost del que anomena “el somni olímpic de Madrid”.** Després de dues candidatures perdudes, Madrid es presenta de nou per albergar els Jocs Olímpics d’estiu de 2020.

L’últim dels **temes ens agrada de seguida als tres.** Hi estem interessats i ens adonem que **viure a Madrid ens facilita l’accés a les fonts** i a les institucions. Coincideix, a més, el fet que a Antena 3 la Laia estigui a la secció d’Economia, el Jaume a la de Nacional i el Pol a la d’Esports, les tres seccions que influeixen més en el tema escollit. Aquell dimarts de principis d’octubre ja tenim, per fi, tema pel nostre Treball Final de Grau.

### Els inicis

Una vegada decidit el tema del treball cal fer unes hipòtesis i un guió del que volem investigar. Entre els interrogants que ens volten pel cap destaquen els referents a la idoneïtat de presentar una candidatura olímpica en un context de crisi profunda. Ens preguntem quant ha costat “el somni olímpic de Madrid” fins ara, quant pot arribar a costar i si ha estat beneficiós pels madrilenys, econòmicament parlant. També ens proposem comparar l’experiència de Madrid amb la de Barcelona 1992 i amb la de Londres 2012. Amb Barcelona per ser l’única seu olímpica espanyola de la història i molts present al nostre dia a dia, i amb Londres per ser les olimpíades més recents i, a més, celebrades en un país Europeu com Espanya. El dia 28 d’octubre, dins del marge establert per la tutora, **enviem la nostra fitxa** (Annex 1), un primer esbòs dels objectius del nostre treball i dels aspectes que volem explicar al nostre reportatge. Setmanes més tard, rebem el vistiplau de la tutora.

Comença llavors l’etapa de **recerca d’informació.** Per això decidim treballar amb Google Drive, un format que ens permet llibertat per treballar cadascú amb el seu ordinador i alhora compartir els documents i totes les modificacions amb els



companys. **La nostra primera gran font és la pàgina web de la candidatura de Madrid 2020.** D'allà en traiem el qüestionari que es va entregar al Comitè Olímpic Internacional, on es respon a qüestions esportives, logístiques, de seguretat, mediambientals, d'infraestructures i d'instal·lacions referents a la seu candidata per albergar uns jocs.

Alhora, **ens alimentem de totes aquelles notícies i reportatges que trobem per la xarxa**, sobretot del diari El País, que fa un extens seguiment del tema. A partir de tot el que trobem, creem un document (Annex 7), on classifiquem el material dividit per temes: aspectes econòmics, infraestructures, motius pel "sí" i pel "no" i suport popular. D'aquí en surt una llarguíssima llista que tots els membres del grup s'encarrega de llegir i analitzar.

La web de la candidatura de Madrid 2020 també inclou un organigrama de les persones que hi treballen, des del president, l'Alejandro Blanco, fins el **repcionista, el José Manuel López**. Precisament, el José Manuel **va ser la primera persona de la candidatura amb qui vam tenir contacte**.

Un matí de finals d'octubre que la Laia i el Pol entraven a treballar d'hora, el Jaume va decidir apropar-se a la seu de la candidatura, al número 69 de la calle Mayor, que queda molt a prop d'on vivíem, a la calle Infantas. El seu objectiu era fer una primera presa de contacte amb la seu de la candidatura i donar-nos a conèixer com un grup d'estudiants de periodisme que estan fent un reportatge d'investigació sobre els pros i els contres de presentar la candidatura de Madrid pels Jocs Olímpics de 2020.

El va rebre el ja presentat José Manuel, que el el va atendre entre trucada i trucada. El Jaume es va presentar i li va demanar si li podia facilitar informació de la candidatura. La seva resposta va ser que no li era permès facilitar informació d'aquesta manera perquè, en gran part, era confidencial. En tot cas s'hauria de fer una sol·licitud per escrit del què volíem exactament. El Jaume va aprofitar també per demanar si podríem entrevistar algun membre de la candidatura. Concretament ens interessava el President de la Candidatura i del Comitè Olímpic Espanyol (COE), l'Alejandro Blanco, la responsable tècnica d'infraestructures, Saioa Sancho, i el de pressupost, Manuel Parga. Aquests responsables de la candidatura, però, no eren a Espanya i tots tenien una agenda tan plena que els era impossible atendre'ns fins que no es presentés el dossier, el 7 de gener de 2013. La proposta que ens va fer el José Manuel va ser **entrevistar la màner de comunicació, la Olalla Cernuda**. Ell mateix ens va facilitar el seu email.

## Les entrevistes

A l'hora de preparar les entrevistes, els tres membres del grup donàvem el nostre punt de vista i fèiem les aportacions convenients. D'aquesta manera, **les preguntes a les nostres fonts vam elaborar-les entre tots**. Discutíem gairebé cada pregunta, l'ordre, com escriure-la, el to... Però per evitar faltar a la feina, vam dividir-nos l'assistència a les entrevistes. Vam intentar que sempre **hi anessin dos membres del grup i, el tercer que no hi podia anar, era l'encarregat de**

**transcriure** l'entrevista. D'aquesta manera, tots escoltàvem les respostes i, d'alguna manera, erem partíceps de tota la informació que les nostres fonts ens donaven. A més, a l'acabar cada entrevista, un dels membres assistents a l'entrevista trucava al company que no hi havia pogut anar per explicar-li com havia anat. Presents o no, els tres estàvem molt implicats en tot el procés.

Per ordre cronològic de la data de realització de l'entrevista, expliquem com va ser el contacte amb cadascuna de les nostres fonts i quina és la seva implicació en el projecte olímpic.

## Alberto Ruiz Gallardón



És l'actual ministre de Justícia del govern espanyol. És membre de l'executiva del PP i ha estat president de la Comunitat de Madrid (1995-2003) i alcalde de la capital espanyola (2003-2011). Amb la investidura de Mariano Rajoy com a president del govern espanyol, va ser nomenat ministre, fet que el va obligar a deixar l'alcaldia de Madrid, ara en mans d'Ana Botella.

### El contacte

Sorprenentment, la primera entrevista que vam aconseguir va ser a la font més importants en la gestació de la candidatura olímpica de Madrid, ja que va ser alcalde de la ciutat entre 2003 i 2011. A més, també va ser la persona que ocupava un càrrec públic més important en el moment en què el vam entrevistar. Es tracta del Ministre espanyol de Justícia, Alberto Ruiz-Gallardón.

No hauria estat possible realitzar aquesta entrevista de cap de les maneres si no fos perquè **el Jaume va aconseguir presentar-se personalment davant del Ministre**. Al Jaume, com a becari de la secció de política d'Antena 3 Noticias, sovint li tocava anar al Congrés dels Diputats a donar un cop de mà.

Després de fer-nos una llista dels principals subjectes que volíem entrevistar va sortir que Alberto Ruiz-Gallardón ocupava un lloc prioritari. El Jaume ja l'havia vist passar per davant seu alguna vegada i sabia que tornaria a passar. **Quan va saber quan li tornava a tocar anar al Congrés va apuntar-se en un paper el seu nom, correu electrònic, telèfon i el tema de l'entrevista. Si el veia, li explicaria quina era la nostra intenció i li donaria el paper perquè se'n recordés.**

Tal com estava previst, el Ministre va passar pel passadís d'entrada a l'hemicicle i el Jaume, que l'esperava, va sortir disparat quan el va veure arribar. Anava sol i els pocs periodistes que hi havia no es van molestar a apropar-s'hi. **El va saludar i li va explicar ràpidament en què estàvem treballant i la nostra intenció d'entrevistar-lo. Li va semblar interessant i es va avenir a col·laborar.** Va guardar-se el paper que el Jaume havia preparat i li **va recomanar anar a parlar amb la seva cap de premsa, l'Helena Marín**, per concretar una cita.

El Jaume sabia qui era l'Helena Marín. Així, va preguntar a una parella que semblaven periodistes si la coneixien i va resultar que l'Helena precisament la persona amb qui estava parlant. Es va presentar i li vaig explicar la conversa que acabava de tenir amb el Ministre. **Van intercanviar telèfons, i l'Helena va assegurar que no hi hauria problema per fer l'entrevista.** La millor opció, va dir, seria fer-la un dia de ple en una sala del Congrés.

L'Helena i el Jaume van seguir parlant, sobretot per "WhatsApp", i finalment va proposar-li data i hora. Seria el dia 14 de novembre a les 11 del matí aproximadament, quan el Ministre acabés la seva intervenció al ple del Congrés. Això era més aviat del que esperàvem!

A banda del poc temps de marge (la Helena ens va comunicar la data de l'entrevista amb només 4 dies d'antelació) una altra dificultat era que **el 14 de novembre estava convocada una vaga general**. El Pol no podia faltar a la feina aquell dia i per tant hi anirien la Laia i el Jaume. Però la Laia tenia un dilema perquè tampoc volia faltar a la feina un dia tant important informativament parlant per la secció d'economia, on treballava. Finalment va decidir que faria l'entrevista i després agafaria un taxi fins als estudis d'Antena 3, a San Sebastián de los Reyes.

El 14 de novembre la Laia i el Jaume van arribar amb temps al Congrés. Poc després de l'hora que els havia dit l'Helena, el Ministre els va atendre. El Jaume estava molt nerviós, la Laia no tant.

### L'entrevista

14 de novembre, Congrés dels Diputats

Gallardón es va mostrar totalment favorable a seguir endavant amb el projecte dels Jocs Olímpics, satisfet amb la feina feta i convençut que a la tercera va a la vençuda. També va posar èmfasi en el llegat i el canvi de mentalitat en positiu pels madrilenys que els jocs comportarien. La dada curiosa de l'entrevista és que Ruiz-Gallardón va reconèixer que quan no van obtenir els jocs a Copenhaguen 2016 ho va viure com un fracàs, tot i que mai no ho havia reconegut a la premsa.

En total **el Ministre ens va atendre durant 40 minuts**, 10 minuts més del que l'Helena ens havia dit que tindríem. Durant tota l'entrevista l'Helena Marín va estar present però no va intervenir ni ens va revisar les preguntes que volíem fer. Va ser ella, que és la responsable de portar l'agenda del Ministre, qui va decidir quan acabava l'entrevista. Ens hauria agradat tenir temps per parlar *off the record* però no va ser possible.



*L'entrevista amb Alberto Ruiz Galladón, al Congrés dels Diputats*

## Olalla Cernuda



És la directora de comunicació de la candidatura de Madrid 2020. És periodista i fa més de 15 anys que es dedica als mitjans de comunicació, sobretot al seu apartat digital. Ha treballat al diari El Mundo, des d'on va cobrir els Jocs Olímpics de Sídney 2000, Salt Lake City 2002, Atenes 2004 i Torí 2006. L'any 2007 comença a treballar a RTVE, i va ser la responsable de la cobertura informativa de Beijing 2008 i Vancouver 2010 per la web de RTVE. Al març de 2011, s'incorpora com a subdirectora del diari ABC per treballar a la secció web del diari.

### El contacte

**Amb l'email que ens va donar el recepcionista** de la seu de la candidatura, al carrer Mayor, 69, vam concertar una entrevista amb l'Olalla al seu despatx del mateix edifici. A la trobada, el Pol i el Jaume hi anaven amb la simple idea d'entrevistar a la cap de comunicació de la candidatura i preguntar-li qualsevol cosa relacionada amb la seva àrea, ja que donàvem per suposat que després podríem entrevistar sense problemes a altres membres de la candidatura. Però un cop allà, **l'Olalla ens va alertar que segurament no podríem entrevistar ningú més**, ja que tots els altres dirigents de la candidatura estaven ocupats preparant el dossier que entregarien a principis de gener. Forçats i sobre la marxa, **vam haver de replantejar la majoria de l'entrevista i preguntar-li sobre aspectes més generals**, malgrat volíem fonts més específiques en cada àrea.

### L'entrevista

20 de novembre, seu de la candidatura de Madrid 2020

L'entrevista va transcórrer amb relativa normalitat, excepte que va tenir un parell de pinzellades còmiques i també poc ètiques. Preguntada pels punts forts de la candidatura de Madrid 2020, Olalla Cernuda va respondre convençuda que n'hi havia quatre. Va dir el primer, el segon i el tercer sense problemes. Però a l'hora de dir el quart, es va quedar en blanc. Amb molta naturalitat, ens va demanar permís per consultar uns papers sobre la taula i, després de molt buscar, va donar amb el que buscava. "Aquí ho tinc... El quart punt fort de Madrid és...". Ens va deixar fora de joc. El seu discurs no era per res espontani i tenia tot un guió memoritzat. Sabia molt bé què havia de dir i en cap moment sortia del seu discurs institucional.

Poc després, enmig de l'entrevista, **ens va deixar absolutament sols al seu despatx**, ja que va rebre una trucada i va haver d'anar a realitzar unes tasques urgents. Va ser llavors quan en Pol es va donar compte de **l'existència d'un paper enganxat a una paret del despatx**. Semblaven els noms, els correus electrònics i els telèfons de tots els membres de la candidatura, inclòs el del president, Alejandro

Blanco. “Jaume, portes la càmera, oi?”, li va preguntar. “Sí, clar. Per què?”, va dir en Jaume. En Pol va assenyalar el paper i va afanyar al Jaume a treure la càmera.

Però hi havia un risc. Dues de les parets de l'habitable eren de vidre i qualsevol membre de l'oficina ens podia veure. També podia arribar l'Ollala en qualsevol moment. Amb molta cara, però patint bastant, ens vam decidir i vam disparar la primera fotografia. Borrosa. No es veia res. L'havíem de repetir. La segona va ser la bona. El Jaume va guardar la càmera a la motxilla i vam actuar com si res. Havíem aconseguit, de manera il·lícita i poc ètica, una fotografia que ens podria obrir portes de cara a noves i importants entrevistes (Annex 11).



*L'entrevista amb l'Ollala Cernuda, a la seu de la candidatura de Madrid 2020*

## José María Álvarez del Manzano



És l'actual president d'IFEMA, l'organisme que gestiona els recintes firals i palaus de congressos de Madrid, un càrrec que ocupa des de la seva creació, l'any 2003. Va ser alcalde de Madrid pel PP de 1991 a 2003, i sota el seu mandat es va llançar la idea de la candidatura de Madrid 2012. Abans, va exercir els càrrecs de sotssecretari d'Agricultura (1977-1978), de regidor (1979-2003), portaveu del PP (1983-1991) i primer tinent d'alcalde (1989-1991) a l'Ajuntament de Madrid.

### El contacte

Buscant informació sobre els inicis de la candidatura de Madrid 2012, vam veure que un dels principals impulsors era l'alcalde d'aleshores, José María Álvarez del Manzano. **La manera de contactar-hi va ser a través d'IFEMA**, la Institució Firal de Madrid, de la qual ell n'és president. **A través de la seva secretària**, Maria Carmen Ferreiro, vam concertar l'entrevista pel dia 22 de Novembre, al seu despatx d'IFEMA (Annex 8).

### L'entrevista

22 de novembre, seu d'IFEMA

El Jaume i la Laia van anar-lo a entrevistar. L'entrevista, en el fons, la va començar ell: **ens va demanar si ens podia explicar primer tots els inicis i després li fèssim les preguntes que volguéssim**. Es notava que li feia especial il·lusió aquest projecte, i que **volia deixar clar que ell n'era un dels principals responsables**. No va tenir pèls a la llengua, i va acusar directament a Zapatero de la derrota per la primera candidatura. Segons del Manzano, els americans no van votar a Madrid perquè durant la desfilada del dia de la Hispanitat, Zapatero no es va aixecar al pas de la bandera dels Estats Units.

Un dels principals problemes al llarg de l'entrevista, és que **l'entrevistat va deixar molt clara la seva tendència política en fer comentaris sobre alguns dels temes controvertits de la política actual**. Va negar que Espanya hagués participat a la Guerra d'Iraq, i es va mostrar molt contrari a les idees de Mas -en el moment de l'entrevista, els polítics catalans estaven de campanya electoral per les eleccions del 25 de Novembre-. En aquest sentit, hauria estat molt interessant entrevistar-lo no només sobre els Jocs Olímpics, però va ser impossible, degut a la falta de temps.

Álvarez del Manzano va mostrar-se molt interessat en el projecte, i ens va demanar que quan el finalitzéssim, li enviéssim els resultats.



*L'entrevista amb Álvarez del Manzano, al seu despatx de la seu d'IFEMA*



## José Luis Rodríguez Zapatero



És un dels membres del Consell d'Estat actualment. Membre del PSOE, va ser el cinquè president del Govern d'Espanya des de la Transició, i va exercir aquest càrrec dues legislatures (del 2004 al 2010). Va ser secretari general del PSOE del 2000 al 2012, i abans diputat al Congrés. Zapatero és llicenciat en Dret i va exercir tres anys de professor ajudant a la Universitat de Lleó.

### El contacte

El dia 5 de novembre a la tarda, **Jordi Sevilla**, ex-ministre d'Administracions Públiques durant la primera legislatura de Rodríguez Zapatero (2004-2007), **presentava el seu llibre "La economía en dos tardes"**. A la presentació oficial, hi assistia Jaime Garcia Legaz, Secretari d'Estat de Comerç, i en principi, Luis de Guindos, ministre d'Economia, que al final no va poder assistir.

La sorpresa pels mitjans va ser que a la primera fila de les cadires reservades, n'hi havia una amb el nom de José Luis Rodríguez Zapatero. La Laia va anar a cobrir aquell acte per Antena 3. En acabar, **va apropar-se a l'expresident i va presentar-se**, explicant per sobre el projecte del nostre TFG. Zapatero va mostrar-se molt obert i interessat en el tema, i **va accedir a la proposta de concedir-nos una entrevista en les properes setmanes. La Laia va donar-li el seu nom, correu electrònic i telèfon perquè es posés en contacte per concertar un dia.** Però la resposta no arribava i **vam optar per la via dels caps de premsa.**

**Ainara Guezuraga**, periodista de la secció de Nacional d'Antena 3, va facilitar-nos el telèfon de l'excap de premsa de Zapatero. Al trucar, ens va remetre a la Fundación Ideas, on Zapatero dirigeix el Consell de Progrés Global. La secretària de Zapatero a la **Fundación Ideas** ja tenia constància d'aquesta possible entrevista. Vam concertar-la via email (Annex 8), pel dia 2 de desembre, a la seu del Consejo de Estado, on ara ell treballa i hi té un despatx.

### L'entrevista

2 de desembre, seu del Consell d'Estat

Vam preparar-nos les preguntes dos dies abans de la data concertada, i vam poder anar-hi els tres membres del grup. **La trobada va durar unes dues hores:** durant la primera, vam preguntar-li sobre els Jocs Olímpics i el paper de l'Estat, del Govern i del President respecte les candidatures de Madrid. També vam aprofitar per demanar-li la seva opinió sobre les veus que el critiquen i l'assenyalen com a

responsable de les derrotes olímpiques per no haver insistit prou en la tasca de “lobby” que li era encomanada com a president del país. La seva resposta va ser un contundent “No sabía yo que Álvarez del Manzano tuviese tantos conocimientos de política exterior”. La segona hora va ser amb les gravadores apagades, on vam parlar d’aspectes més personals i que no estaven relacionats amb els Jocs Olímpics.



*L'entrevista amb José Luis Rodríguez Zapatero, al seu despatx del Consell d'Estat*

## Juan Antonio Escudero



És l'exgerent del Instituto Madrileño del Deporte (IMDER), un càrrec que va ocupar del 2002 al 2009. Abans, treballar a les ambaixades espanyoles al Marroc i a l'Argentina com a expert associat en comerç exterior, i també a la seu de Nacions Unides a Nova York, com a oficial jurídic. Després del seu pas per l'IMDER, ha sigut consultor i jurista a la Cort Penal Internacional, i també com a assistent legal i de secretaria de l'Oficina del Director de Projectes.

### El contacte

Buscant informacions en contra dels Jocs Olímpics a Madrid, vam trobar set articles publicats al diari digital **vozpopuli.com** -Annex 4- i firmats per Juan Antonio Escudero, exgerent del Instituto Madrileño del Deporte de la Comunitat de Madrid. En aquests articles, Escudero criticava i desmuntava tots els arguments a favor dels Jocs, Vam creure interessant entrevistar-lo, i més tenint en compte que havia tingut un càrrec públic en una institució que sempre ha defensat els Jocs a Madrid. Els articles no deixaven cap contacte, però **vam intentar-ho per Facebook**. Li vam enviar un correu privat, que ell va contestar. Ens vam citar una tarda de desembre a l'Starbucks de la Plaça Neptuno de Madrid.

### L'entrevista

19 de desembre, Starbucks de Plaça Neptuno de Madrid

Durant l'entrevista, Escudero es va mostrar molt contrari als Jocs, i va criticar els actuals dirigents del PP, sobretot a Ana Botella. A més a més, també va mostrar la seva opinió, molt desfavorable, sobre la gestió de Gallardón. L'entrevista va durar més d'una hora, i va transcórrer en un ambient relaxat i molt còmode.



*L'entrevista a Juan Antonio Escudero a l'Starbucks de Neptuno*

## Enrique Herrero



És l'actual director general d'Esports de l'ajuntament de Madrid, substituïnt a Mercedes Coghén. Des del 2006, aquest llicenciat en Dret formava part de l'Àrea de Govern d'Economia, Ocupació i Participació Ciutadana i, fins la data del seu nomenament com a director general, ocupava el càrrec de coordinador de planificació de l'àrea de la vicealcaldia de l'Ajuntament.

### El contacte

Tot i haver acabat les pràctiques a Antena 3, vam decidir allargar una setmana més la nostra estància a Madrid, per acabar de fer algunes entrevistes que consideràvem interessants. Una d'aquestes era al Director General d'Esports de l'ajuntament de Madrid, Enrique Herrero. **El contacte va ser a través de Rafael González, cap de premsa de l'Ajuntament de Madrid.** El Jaume el va conèixer fent una guàrdia pel cas Madrid Arena, i vam concertar l'entrevista amb Herrero. Ens convenia entrevistar alguna font política que actualment estigués implicat amb el projecte dels Jocs, ja que les nostres fonts havien tingut importància en les passades candidatures, i no tant en l'actualitat.

### L'entrevista

20 de desembre, seu de la Direcció General d'Esports de l'Ajuntament de Madrid

L'entrevista la va fer la Laia el dia 20 de desembre al despatx de l'entrevistat. **Herrero feia poc temps que estava al càrrec**, des de setembre de 2012, i per això desconeixia o **no tenia una opinió clara** sobre moltes de les qüestions que li preguntava la Laia. Precisament per aquesta "inexperiència", Herrero es va mostrar una mica insegur en alguns moments, i va dir la seva opinió personal sobre alguns assumptes, que potser algú amb aquest càrrec polític no hagués fet, com per exemple reconèixer que potser sí que s'havien malgastat diners i que, en alguns casos, la gestió de les candidatures no va ser la més adient.

## David Ortega



És l'actual portaveu del grup municipal d'UPyD a l'Ajuntament de Madrid. Des del I Congrés del partit, l'any 2009, és membre del seu Consell de Direcció, i a l'octubre de 2010 va ser elegit, mitjançant un procés de primàries, candidat a l'Ajuntament de Madrid per les eleccions municipals de 2011. Juntament amb 4 membres més del seu partit, va sortir elegit regidor.

### El contacte

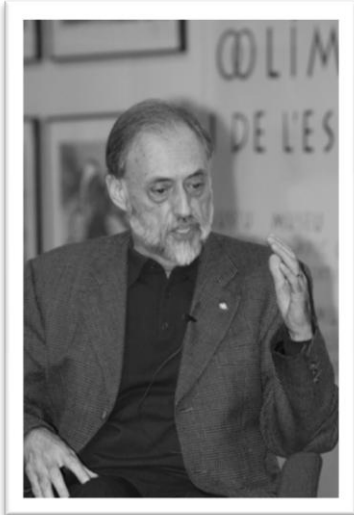
Conèixer la opinió sobre la candidatura de Madrid 2020 del portaveu d'UPyD ens semblava bàsic. El seu partit i Izquierda Unida són els únics que van votar en contra de presentar el projecte. **Vam aconseguir aquesta entrevista a través del cap de premsa a l'Ajuntament de Madrid d'UPyD, el Tomás López.** El Jaume el va conèixer en una guàrdia pel cas Madrid Arena i van acordar una data per fer l'entrevista. Va haver de ser a finals de desembre perquè abans David Ortega estava molt enfeinat amb la comissió d'investigació del Madrid Arena.

### L'entrevista

20 de desembre, seu municipal d'UPyD

Precisament en un edifici al costat de la seu de la candidatura, vam citar-nos amb Ortega. **L'entrevista va durar aproximadament 45 minuts** i la vam fer en privat, sense ser-hi present el cap de premsa. Del David Ortega ens va sorprendre la seva capacitat de recordar quantitats i dates. La seva visió sobre els jocs és pràctica: ara no hi ha diners per gastar en aquest projecte i per tant no és ètic prioritzar-ho abans que altres necessitats bàsiques dels madrilenys que no es poden satisfer. Va ser **molt crític amb el cas Madrid Arena**, i ens va explicar detalls del procés d'investigació del qual ell en formava part.

## Enric Truñó



És actualment el comissionat de la candidatura Barcelona-Pirineus 2022. Va ser regidor de l'Ajuntament entre el 1979 i el 1998. Va formar part del Consell Rector de la Candidatura de Barcelona, del Comitè Executiu i de la Comissió Permanent del Comitè Organitzador Olímpic de Barcelona 92 (COOB 92). Va ser president, també, de Barcelona Promoció SA, i membre del consell d'administració del Holding Olímpic. La seva experiència en l'olimpisme continua als Jocs Olímpics d'hivern de Torí, l'any 2006, on va ser assessor del President del comitè organitzador d'aquest esdeveniment (el TOROC), entre l'any 2001 i 2006. L'exalcalde Jordi Hereu el proposa com a comissionat responsable de l'oficina tècnica que gestiona la candidatura pels Jocs d'Hivern del 2022, un càrrec que Jordi Trias, l'actual alcalde, va confirmar l'any 2011.

### El contacte

Aquesta trobada la **vam aconseguir a través del pare del Jaume, que és conegut seu**. D'altra banda, nosaltres vam intentar contactar-hi a través de la candidatura de Barcelona Pirineus 2022, de la qual és comissionat, i de l'empresa Sports Assistance S.A., ja que n'és conseller delegat.

Enric Truñó és una font que ens interessava pel seu rol en els Jocs Olímpics de Barcelona 1992. Ell era el regidor de Jocs Olímpics, Esports i Turisme i de la ciutat quan es va celebrar l'esdeveniment.

### L'entrevista

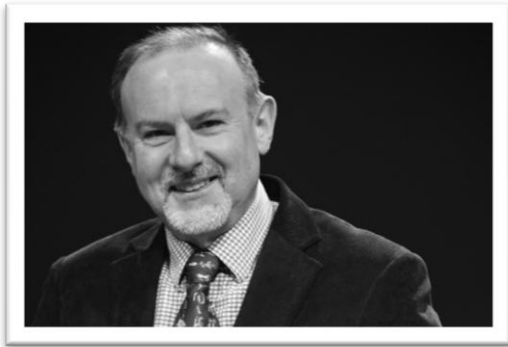
2 de gener, seu candidatura Barcelona-Pirineus 2022

Quan li vam preguntar l'opinió sobre la candidatura madrilenya va ser correcte. Quan li vam preguntar sobre el cost econòmic de Madrid ens va dir que Pyongyang havia costat més. Va definir Madrid amb conceptes com "bona proposta tècnica" o "correctament gestionat".

Creiem que **cal llegir Enric Truñó entre línies**. Nosaltres entenem que per ell Madrid és una candidatura políticament correcta que, per no mullar-se i no sortir del discurs típic, no sobresurt per sobre les altres. A més, quan parla de les "relacions personals" vol dir que no n'hi ha prou en presentar un bon projecte sinó que cal una connexió personal per persuadir. Al cap i a la fi, la tasca de persuasió o lobby és cabdal.

En l'*off the record* Truñó ens va confirmar que les coses a Madrid no s'havien fet bé. Ens va ensenyar unes pàgines del projecte de la candidatura on s'exemplificava que Madrid venia fum i defensava paraules buides.

## Ferran Brunet



És professor d'Economia Aplicada a la Facultat d'Economia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

És especialista en l'anàlisi de macroesdeveniments. Ha elaborat l'anàlisi de l'impacte econòmic dels Jocs Olímpics de Barcelona i de Beijing i del Fòrum de les Cultures 2004. Forma part del Centre d'Estudis Olímpics a de la UAB

### El contacte

A la primera trobada amb la nostra tutora, Montse Quesada, el dia 9 de gener, va aconsellar-nos buscar fonts més tècniques, i no tant polítiques, sobretot per tractar l'aspecte econòmic i financer. Setmanes abans, i durant l'etapa de recerca d'informació, vam trobar un estudi sobre l'impacte econòmic dels Jocs Olímpics de Barcelona 92, firmat per Ferran Brunet. Vam creure molt convenient entrevistar-lo, però més que fixar-nos en l'impacte de Barcelona, l'entrevista hauria de girar entorn a la viabilitat econòmica dels Jocs de Madrid en un context de crisi com l'actual. Buscant la manera com contactar amb ell, la Laia **va intentar-ho per correu electrònic** (Annex 8) **ja que és professor d'Economia Aplicada a la UAB** i els correus dels professors són públics a la pàgina web de la Universitat. De seguida vam tenir resposta i vam quedar en fer l'entrevista a la UAB, el dia 6 de febrer.

### L'entrevista

6 de febrer, Universitat Autònoma de Barcelona

La primera sorpresa en relació amb aquesta entrevista va arribar a través d'un e-mail, on Brunet **ens convidava a "llegir i estudiar" tres lectures seves**, per tal que "l'entrevista fos més productiva". Tot i que l'entrevista la faria la Laia sola, vam repartir-nos les lectures, de manera que cadascun se'n va llegir una. Vam posar els continguts en comú i vam preparar el llistat de preguntes.

L'entrevista va començar de manera una mica surrealista, i és que **l'entrevistat va fer algunes preguntes a la Laia per "valorar el seu nivell" i decidir si fer o no l'entrevista**. Va decidir, al final, tirar-la endavant. Quan la Laia va preguntar-li si podia engegar la gravadora, l'entrevistat va preguntar-li quina era la seva opinió respecte el Fòrum de les Cultures 2004, si, textualment "havia fracassat". La Laia va afirmar i l'entrevista va accedir a gravar l'entrevista.

Un dels moments més tensos va ser quan va recriminar a la Laia no haver-se llegit les lectures perquè no sabia un dels conceptes. A pesar del surrealisme de la situació, l'entrevista va acabar sent fructífera, i Ferran Brunet ens va donar força titulars i explicacions útils. Malgrat tot, al final, Ferran Brunet va resultar interessat en quin seria el resultat final del reportatge i va demanar a la Laia que li féssim arribar el projecte.

## José Perunena



És president de la Federació Internacional de Piragüisme (ICF) i membre del COI des del 2011. És un dels tres espanyols que són a l'assemblea olímpica (Juan Antonio Samaranch i Marisol Casado són els altres dos membres). Perunena va ser olímpic als Jocs de Mèxic 68, en la modalitat K-4 1.000. Va presidir la Federació Espanyola de Piragüisme (1984-2000), i l'any 2008 va ser elegit president de la Internacional, després d'haver ocupat els càrrecs de Secretari General i Vicepresident.

### El contacte

Remenant per Internet, **el Pol va trobar el correu electrònic i el telèfon en un document de la Federació que presideix**, la Federació Internacional de Piragüisme i Canoa. Quatre dies després d'enviar-li un correu, Perunena va trucar personalment al Pol per donar-li una cita per l'endemà.

El va citar a l'hotel InterContinental Madrid. En Pol va buscar què s'hi feia allà i va assabentar-se que es feia **la primera sessió dels "Desayunos Deportivos de Europa Press"**, i s'hi tractaria un tema relacionat amb el nostre treball. El Pol va preguntar a José Perunena si podia aconseguir una invitació, però la resposta va ser negativa. Així, el Pol va trucar directament a Europa Press per aconseguir una acreditació. En explicar el seu cas, li van fer enviar un correu electrònic detallant la seva situació i, al final, van accedir a concedir una acreditació de premsa per poder entrar a l'acte.

L'acte era inaugurat per Sebastian Coe, ambaixador del Llegat Olímpic i Paralímpic de Londres 2012. Coe va parlar del llegat que deixaran els Jocs de Londres de l'any passat i l'objectiu del govern britànic d'assolir un benefici de 15.000 milions d'euros per la cita olímpica.

A l'acte van assistir l'alcalde de Madrid, Ana Botella; la consellera d'Educación, Juventud y Deportes de la Comunidad de Madrid, Lucía Figar; els presidents del Consejo Superior de Deportes (CSD), Miguel Cardenal; i del Comité Olímpico Español (COE), Alejandro Blanco; la directora de l'Agencia Estatal Antidopaje, Ana Muñoz Merino, i el secretari general del Comité Paralímpico Español (CPE), Miguel Sagarra.

També van ser-hi presents els vicepresidents del COE Theresa Zabell i José María Odriozola; els ex consellers delegats de Madrid 2012 y 2016, Feliciano Mayoral i Mercedes Coghen, i el millor atleta espanyol de toda la història, Fermín Cacho, or a 1.500 als Jocs de Barcelona '92 i plata a Atlanta '96, entre d'altres.



## L'entrevista

5 de març, Hotel InterContinental de Madrid

**Vam estar gairebé una hora i mitja parlant de manera dil·latada.** Perurena ens va descobrir una faceta que fins aleshores desconexíem, sempre des de la visió d'un membre del COI. Gràcies a ell vam aprendre com actuaven, a què li donaven més importància, quins factors eren els capitals en una candidatura, com veien la situació fins aleshores...

Potser el que més va sorprendre és que, quan una ciutat del seu país es presenta (com és el cas de Madrid), són membres que es dediquen a fer campanya a favor de la candidata. La seva màxima funció és intentar fer veure entre els votants del COI que Madrid és la millor ciutat possible per acollir uns Jocs Olímpics. Al Pol li va semblar injust, aleshores, que uns països tinguin més membres que altres, cosa que els fa jugar amb avantatge, ja que poden fer un lobby molt més poderós.

No va haver-hi cap mena de problema i/o conflicte. Perurena tenia les idees molt ben estructurades i va respondre totes i cada una de les preguntes que li vaig fer, sense queixar-se ni per la temàtica ni pel temps.

## Sebastian Coe



És el president del Comitè Organitzador dels Jocs de Londres 2012. El maig de 2004 va ser elegit cap de candidatura britànica. Coe era un atleta britànic, i va ser campió olímpic dels 1.500 metres als Jocs de Moscó 1980 i Los Angeles 1984. En retirar-se, va començar la seva carrera política, i va ser membre del Parlament britànic amb el Partit Conservador del 1992 al 1997.

### El contacte

Un cop acabada la conferència de Sebastian Coe als “Desayunos Deportivos de Europa Press”, el Pol es va disposar a *caçar* a Ana Botella, Alejandro Blanco i Mercedes Coghén. En aquells moments Alejandro Blanco parlava amb Sebastian Coe, i el Pol els va interrompre sense massa discreció. Després d'explicar-los-hi la situació, el Pol va demanar a Blanco una entrevista, al que ell va respondre amb un efusiu “¡Sí, claro chico, cuando quieras!”, i li va donar un telèfon, on havia de trucar i preguntar per Chema per concertar una entrevista amb ell.

**El Pol va aprofitar per dirigir-se a Sebastian Coe i dir-li si tindria oportunitat d'entrevistar-lo.** Li va dir que tenia 10 minuts abans de marxar. Que un altre dia seria impossible, ja que ell no està a Espanya i, a més, es passa els dies viatjant. Van quedar al cap de cinc minuts al hall de l'hotel.

### L'entrevista

5 de març, Hotel Intercontinental de Madrid

**Va atendre el Pol 15 minuts justos.** Va ser una conversa molt neta i clara. Les seves respostes eren molt directes i tenia tots els conceptes molts clars. Va ser un plaer poder parlar amb un home amb tanta seguretat, convicció i entusiasme al voltant dels Jocs Olímpics. **En poc temps vam tocar diferents àmbits:** Londres, Madrid, el llegat, les infraestructures, la crisi, el missatge... Sense voler-ho, va ser la primera entrevista en què el Pol va veure un personatge convençut de les seves paraules i del seu missatge.

## Mercedes Coghen



Va ser la consellera delegada de la candidatura de Madrid als Jocs Olímpics de 2016. Va ser campiona olímpica amb la selecció espanyola de hoquei herba als Jocs de Barcelona. Coghen era membre del consell de la fundació d'Iñaki Urdangarin, a la que va fer donacions per valor de 120.000 euros. El jutge la va citar per declarar, i Coghen va afirmar que "sabia que la candidatura de Madrid, formava part del Consell de Mecenatge de la Fundación Deporte", però que era just "avui" que s'adonava que hi era a títol personal.

### El contacte

El 5 de març a l'hotel InterContinental Madrid, després de la primera sessió de la IV temporada de "**Desayunos Deportivos de Europa Press**", inaugurada per Sebastian Coe, ambaixador del Llegat Olímpic i Paralímpic de Londres 2012, el Pol va a parlar amb ella. Li explica la nostra situació i **li dóna el seu correu electrònic**. Nerviosos, va trobar a Coghen i li va demanar una entrevista. Molt amable, li va donar el seu correu electrònic personal, i li diu al Pol que estaria encantada d'atendre'l. **Després de creuar-se 15 correus, acorden la data i el lloc** (al principi havia convocat el Pol a "Espacio 14" a Alcobendas).

### L'entrevista

15 de març, a la Federació Espanyola de Hoquei a Madrid

Després d'esperar 20 minuts a la sala de l'actual president de la federació, l'entrevista a Mercedes Coghen va ser ràpida i directa. Els dos sabien que no disposàvem de massa temps i van anar al gra des del principi. Al Pol li va sobtar, en tot moment, **la seva sinceritat i la seva manera de dir les coses**, sense cap mena de dubte. Fins i tot va reconèixer despeses que es podrien haver evitat a la seva pròpia candidatura (2016) i això ja deia molt de l'entrevistada. Potser, però, tota aquesta pressumpta sinceritat venia per un possible ressentiment a la candidatura actual -recordem que es va disputar amb Alejandro Blanco la presidència del COE-. Fins i tot, en *off the record*, va criticar i menysprear certs membres de l'actual candidatura sense cap mena de problema.

L'únic problema va venir relacionat amb **la seva relació amb el cas Urdangarin**. Preguntada per això, es va mostrar molt reàcia i seca en les seves respostes, negant cap mena d'imputació i parlant amb un to ja més elevat i agressiu. Però, sabedors de que podia passar això, vam deixar aquest apartat per gairebé el final de l'entrevista.

## Juan Antonio Samaranch Jr.



És un dels membres de Comitè Olímpic Internacional des de l'any 2001. Fill de l'expresident del COI, és també vicepresident de la Federació Internacional de Pentatló des del 1996. És llicenciat en Enginyeria Industrial per la UPC.

### El contacte

Investigant, el Pol es va adonar que té companys a la feina que coneixen gent de GSB Finanzas (la nòvia d'un company). Després de **demanar-ho com a favor personal**, el van introduir a la secretària de Samaranch, que molt amablement i després d'una extensa explicació del nostre projecte, ens va trobar un forat a l'atapeïda agenda de Samaranch. El dia 5 de març, just després d'acabar l'entrevista amb Perurena, a en Pol li comuniquen que Samaranch ha acceptat l'entrevista. Després de creuar un parell de correus més, s'acorda una data: el 20 de març a les oficines de GSB Finanzas.

### L'entrevista

20 de març, oficines centrals de GSB Finanzas a Madrid

Prèviament ja se li havia comunicat a en Pol que **la duració de l'entrevista no podria ser de més de mitja hora**, ja que Samaranch té una agenda molt apretada. Així doncs, preparem una entrevista més curta, amb menys preguntes i més directe de l'habitual. La secretària del sr. Samaranch ja havia avisat que era un home al que li agradava ser directe i anar al gra. I així va ser. Amb respostes clares i no massa llargues, **l'entrevista va transcórrer en tres espais diferents**. Primer, perquè necessitaven la nostra sala per una reunió urgent. Després, perquè a l'acabar la meva entrevista Samaranch tenia una cita amb una televisió japonesa i volien la nostra sala (la més maca i amb més llum) per preparar-ho tot. Vam acabar a una habitació petita, sense massa llum.

Clar i concís, la resposta que més va marcar d'aquella entrevista va ser, preguntat per la crisi econòmica, que "el que seria una tonteria és no celebrar els Jocs ara, després de tots els diners que s'han invertit fins ara. La majoria ja està gastat".

L'entrevista va acabar quan la secretària va interrompre per dir que la televisió japonesa ja ho tenia tot preparat. El Pol va demanar tres minuts per acabar les darreres preguntes i ell va deixar anar: "tens un minut, última pregunta", mentre s'aixecava de la cadira per dirigir-se a l'altra entrevista. Mentre ja obria la porta, li

vaig deixar anar si Madrid, en cas de perdre, s'hauria de tornar a presentar. Va somriure, va dir que no, i es va acomiadar en dos segons mentre ja caminava pel passadís. Un home ocupat.

## Saioa Sancho



És la gerent de Proyectos y Sedes a l'empresa Bovis Lend Lease, l'empresa responsable de l'estratègia de transport pels Jocs.

### El contacte

Després d'aconseguir, de manera poc ètica, el seu correu i el seu telèfon durant l'entrevista amb Olalla Cernuda, i **d'intercanviar bastants correus amb el Pol**, acordem fer una entrevista (presencial o per Skype, depèn de si algú de nosaltres es troba a Madrid) per després de Setmana Santa. Com que el Pol es troba a Madrid, finalment decidim fer l'entrevista presencial i, després de molt insistir, acordem una data i un lloc: la seu de la candidatura de Madrid 2020.

### L'entrevista

25 d'abril, seu de la candidatura de Madrid 2020

Va ser la pitjor entrevista que, personalment, el Pol ha realitzat mai, diu. Després de preparar una entrevista exclusivament centrada en les infraestructures esportives i presentar-se a la seu de la candidatura amb el guió i els números apresos de memòria, tot es torna de color negre quan formula la primera pregunta. **Per error, vam interpretar que la Saioa Sancho tenia coneixement de tota la temàtica d'infraestructures relacionades amb el procés de Madrid 2020. Però, tot i ser la cap d'infraestructures**, ella dominava sobretot -per no dir exclusivament- **els temes de transport i mobilitat**. Després d'aclarir les coses, nerviós per l'ocorregut, Sancho va comunicar al Pol que l'encarregat d'infraestructures esportives era Raúl Chapado, però li va deixar clar que, a aquestes alçades, era impossible entrevistar-lo, ja que tot just l'endemà començava la "Operación Buenos Aires". Malgrat això, va insistir en continuar l'entrevista. Les dades que va donar van ser molt difoses -bàsicament per desconeixement- i, al cap i a la fi, no vam treure massa profit.

**A més, a l'entrevista va estar present, tota l'estona, l'Olalla Cernuda, que va contestar, potser, la meitat de les preguntes, tot i no anar dirigides a ella.** L'Olalla va tallar moltes preguntes i va denegar la resposta de moltes altres, al·legant que "això no és cosa nostra, sino de l'Ajuntament", que "tenim una opinió al respecte, però no la podem donar" i similars.

Al finalitzat l'entrevista, la pròpia Olalla va oferir-se a que li enviéssim un parell de preguntes a Manuel Parga (amb qui se'ns va denegar fer-li una entrevista) i a Raúl Chapado i, que si tenien temps, ja les respondrien. Encara esperem.

## Alejandro Blanco



És l'actual president del Comitè Olímpic Espanyol i, a la vegada, president de la candidatura de Madrid 2020. Abans, va ocupar càrrecs directius, com el de president de la Federació de Judo de Castella i Lleó, i posteriorment president de la Real Federació Espanyola de Judo. Blanco és un dels impulsors de la Confederació de Federacions Esportives Espanyoles (COFEDE), i n'és president des de l'any 2004.

### El contacte

El 5 de març a l'hotel InterContinental Madrid, després de la primera sessió de la IV temporada de "**Desayunos Deportivos de Europa Press**", inaugurada per Sebastian Coe el Pol va a parlar amb ell. Li explica la nostra situació i ell, molt simpàtic i cordial, respon un "quan vulguis ens trobem i fem l'entrevista sense cap problema", molt efusiu. A continuació, **li dóna un telèfon i una persona de contacte**, un tal Chema.

Després de trucar al número més de 10 vegades i dies diferents i mai localitzar a Chema, finalment el Pol aconsegueix parlar amb ell, el Director de Comunicació del COE. Li explica tot el nostre projecte i, sincer, diu que veu difícil trobar-li un forat a l'agenda de Blanco, però que li envii un mail amb tots els detalls i que mirarà de veure què pot fer.

Després de tres correus insistint, la seva resposta va ser clara: **Alejandro Blanco no té temps per atendre'ns personalment, però podem enviar unes preguntes per email** que, quan pugui, respondrà el propi Blanco (ja sabem tots com funciona això). Insistim en l'entrevista presencial, però ens torna a ser negada.

### L'entrevista

Entre el 28 d'abril i el 6 de maig, via e-mail

Després d'estudiar-ho, decidim fer igualment les preguntes, ja que no està de més i no perdem pas res, sinó al contrari. Un cop elaborades, enviem un document amb preguntes concretes i, després d'una setmana, rebem les respostes contestades, en teoria, per Alejandro Blanco.

## Les entrevistes que no hem pogut realitzar

Estàvem interessats en entrevistar altres persones i al final no ho hem pogut tirar endavant, ja sigui perquè no ens han respost o bé perquè han anat aplaçant la data de la possible entrevista.

Les fonts que hem intentat consultar -els emails s'adjunten a l'Annex 9- són:

### Jaime Lissavetzky



És l'actual portaveu del grup municipal PSOE a l'Ajuntament de Madrid, un càrrec que ocupa des de l'any 2011. Entre molts altres càrrecs polítics, ha sigut secretari d'Estat per l'Esport, des del 2004 fins al 2011, un càrrec que li va permetre ser partícep dels primers intents olímpics de Madrid i viure el procés en primera persona. Abans va ser conseller d'Educació, Cultura i Esports de la Comunitat de Madrid, des de 1985 fins al 1995. Vinculadíssim sempre a l'esport, ha sigut membre del jurat del Premi Príncep d'Astúries dels Esports, és vicepresident de la Convenció Internacional contra el Dopatge de la UNESCO.

El Jaume va aconseguir **el contacte de la seva cap de premsa, Marisol Fernández**. Després de molt intentar-ho i no aconseguir-ho abans de Nadal (pel cas Madrid Arena), el Pol l'ha trucat el 28 de febrer. Van acordar tornar-se a trucar el 5 de març, perquè ella tenia un viatge i posteriorment havia de parlar amb el cap de gabinet. Ens dóna llargues constantment.

Després de parlar gairebé setmana rere setmana amb ella, sempre rebent la mateixa resposta ("Está ocupado esta semana, llámeme el próximo martes y lo intentamos"), després de Setmana Santa ja no rebem més resposta per part de la Marisol. Decidim deixar-ho córrer.

### Manel Estiarte



És exmembre del COI, i formava part de la Comissió d'Esportistes Actius. Estiarte és exwaterpolista i ha participat en sis Jocs Olímpics (1980, 1984, 1988, 1992, 1996, on va aconseguir la medalla d'or, i 2000). L'any 2001 va ser Premi Príncep d'Astúries d'Esports. Durant l'etapa de Joan Laporta a la presidència del Barça va ser cap de relacions externes del club.



Buscant informació sobre els membres del COI, vam veure que Manel Estiarte n'havia format part durant la primera aventura olímpica de Madrid. Tenint en compte que en totes les entrevistes que li han fet ha parlat clar, sense amagar res, vam voler entrevistar-lo amb la intenció que ens expliqués, sobretot, com funciona el COI.

**Vam intentar-ho a través de tres canals:** a través de l'**editorial Plataforma**, que era l'editora del seu llibre "Todos mis hermanos", a través del nostre professor **Carlos Pérez de Rozas**, perquè el podia conèixer personalment, i a través del **Toni Padilla**, cap d'Esports del diari ARA. Amb els dos primers casos no vam obtenir resposta, i el Toni ens va informar que el mòbil que ell tenia ja no existia. Vam deixar-ho córrer. Fins que un dia la Laia **es va trobar en una cafeteria de Barcelona a Joan Laporta i a Manel Estiarte**. Després de dubtar, va optar per presentar-se i demanar-li una entrevista. Estiarte és va mostrar molt disposat i va donar a la Laia el seu e-mail. Després de dos correus electrònics sol·licitant l'entrevista, encara no hem obtingut cap resposta.

### Manuel Parga



És el director de finances de la candidatura de Madrid 2020. Ha treballat 17 anys al Banco Santander, on ha sigut analista a Tòquio, director de banca corporativa a París i director general a Milà.

Tot i que l'Ollada Cernuda ens va avisar de la dificultat de fer entrevistes personals als membres de la candidatura, vam voler intentar-ho amb Manuel Parga, responsable de finances de la candidatura. Vam **posar-nos en contacte a través del seu email**, però ens va negar l'entrevista a causa de la seva apretada agenda.

## L'elaboració del projecte

### Treballar a distància

El dia 22 de desembre s'acaba la nostra aventura a Madrid. A partir d'aleshores, calia fer curta la distància: el Jaume, a Boston; el Pol, a Madrid; i la Laia, a Barcelona. El triangle que uneix les tres ciutats suma molts quilòmetres, però aquests es s'escurcen gràcies a les noves tecnologies.

Després de les vacances de Nadal, decidim reprendre la feina. El primer pas per sentir-nos "més a prop" és obrir un **grup privat al Facebook**, a través del qual ens comuniquem, deixem enllaços que ens poden interessar i expliquem com progressem amb el treball. És una via fàcil de comunicació, que ens permet superar també el canvi d'hora que hi ha amb Boston: allà pengem la informació i, cadascú quan pugui, ja ho mirarà amb calma.

Per decidir qüestions fonamentals del treball, optàvem per "quedar". A través d'una aplicació de Google, Google+, es poden fer **videoconferències a tres bandes** on ens posàvem al dia, però també treballàvem. Un cop cada tres setmanes ens reuníem davant l'ordinador per decidir l'estructura del reportatge, els dubtes que teníem sobre l'enfocament del tema, la recerca de noves fonts... És evident que és molt més útil aquesta via, perquè et permet interactuar a l'instant i intercanviar opinions al moment. El mètode del Facebook és molt més lent, perquè a vegades passaven hores en rebre una resposta. Però, evidentment, fer videoconferències no era gens fàcil: cadascú amb els seus compromisos (classe, feina), i, a sobre, amb una diferència horària considerable.

Però si alguna eina ens ha resultat realment imprescindible per fer aquest treball ha sigut el **Google Docs**, l'aplicació del Gmail que permet compartir documents amb altres usuaris i tenir-los sempre "al núvol". Així, cada transcripció de cada entrevista l'hem pogut llegir tots tres, el document de la memòria l'hem anat creant els tres a la vegada, i el reportatge sempre ha estat obert a canvis i suggerències per part dels tres: els tres hem anat elaborant tot el projecte de manera conjunta, i sense por a que s'extraviés cap document.

### Les reunions amb la tutora

Tan bon punt la Laia va tornar a la Universitat es va posar en contacte amb la Montse Quesada, per poder fer un bon seguiment del treball. Les reunions amb la Montse han servit per **anar perfilant el projecte, per escoltar els seus consells i per preguntar dubtes**. Ens hem reunit 3 vegades:

#### Primera reunió - 9 de gener

La primera reunió va servir per establir el primer contacte, i per explicar què teníem fet fins aleshores. **Parlem per primera vegada de l'enfocament del reportatge**: ens aconsella basar el nostre treball en l'aspecte econòmic i les

infraestructures, però sobretot, en els diners que s'estan gastant. Ens explica que en un principi va dubtar d'acceptar-nos el tema, però que al final va optar pel "sí" per la situació econòmica actual.

La Montse ens aconsella també comparar els possibles Jocs de Madrid amb els de Londres i Atenes, i no tant amb els de Barcelona, que era la nostra opció, perquè la situació no és la mateixa i els motius pels quals les dues ciutats es presentaven tampoc.

De la reunió també n'extraïem un consell clau: calen **més fonts expertes i no tants polítics**. En aquest sentit, ens recomana entrevistar algun economista i també més veus en contra.

A la primera reunió van començar a sortir també alguns aspectes formals del treball, com l'extensió, les parts de la memòria i de l'annex, uns temes que hem anant perfilant al llarg de les altres reunions.

### Segona reunió - 10 d'abril

La segona reunió és **poc abans de fer l'entrega de l'esborrany**. La idea principal que n'extraïem és l'enfocament final del reportatge: **hem d'explicar que, tot i la situació econòmica actual, Madrid segueix presentant la candidatura**. Ho explicarem fent un resum de tot el què ha passat fins ara, com està la situació ara mateix i presentar els diferents escenaris en què es pot trobar Madrid.

La organització del reportatge serà, en principi, un cos central i dues peces annexes, una de les qual tractaria la influència de Barcelona 92 i l'altra aprofundiria el tema dels lobbys.

De la mateixa manera que a la primera reunió, anem perfilant els temes més formals i de presentació.

### Tercera reunió - 8 de maig

Aquesta és la tercera i última reunió abans d'entregar, definitivament, el nostre treball. Finalment, decidim que **el reportatge ocuparà quatre pàgines maquetades**, i que la millor manera d'entregar-ho és amb una carpeta-caixa, que li entregarem a ella el dia 15 de maig. A més a més, també haurem d'entregar a la Montse i a la Mònica Figueras, en PDF i via email el reportatge.

Pel que fa al contingut del reportatge, la Montse **ens proposa eliminar les dues peces annexes** i, les frases més importants de cadascun, incorporar-les al cos central del reportatge. Decidim, d'altra banda, incorporar una nova peça sobre la Operación Puerto.

Parlem també sobre els aspectes gràfics que inclourem al reportatge: fotografies, gràfics...

## Classes teòriques

Un dels aspectes que han format part del procés per elaborar el nostre TFG són les sessions teòriques, organitzades per la Universitat i dedicades a treballar les **competències informacionals i informàtiques**. Eren dues sessions obligatòries per a totes les modalitats de treball final. La Laia i el Pol van anar assistir a les classes teòriques **del dia 7 i 12 de febrer**.

Tot i que des de la Universitat se'ns ha dit que “poden ser molt útils”, el cert és que **per la nostra modalitat**, que és molt pràctica, **no tenien massa sentit**. A les reunions, portades per responsables de la Biblioteca-CRAI, ens explicaven com buscar informacions, llibres, revistes o articles a la web de la universitat i també a Internet, com citar, i altres aspectes formals, sobretot destinats a treballs més acadèmics i no als projectes més pràctics.

Tanmateix, **valorem positivament aquestes classes, sobretot a l'hora de fer la bibliografia** del nostre treball, ja que tenim una idea clara de com citar les fonts escrites.

## L'esprint final

“Només” queda escriure. En una de les videoconferències que fem, **decidim per unanimitat fer el reportatge en castellà**. Creiem que ens servirà per ser totalment fidels a les declaracions dels entrevistats (de 15, només 2 són catalans). Malgrat això, hem decidit fer la memòria i l'annex en català, ja que és la llengua que utilitzem per relacionar-nos entre nosaltres i amb la que ens és més fàcil expressar-nos.

Ens dividim la feina d'escriure el reportatge després de tenir clara l'estructura. **El Jaume i la Laia escriuran el cos central, i el Pol s'ocuparà de les peces annexes** (els 'despieces', en castellà).

Un cop tenim el reportatge escrit i acabat –i amb les correccions de la Montse introduïdes-, ens queda el treball més “feixuc”: acabar de perfilar la memòria –una memòria que hem anat fent a mesura que avançava el treball-, elaborar l'annex i maquetar.

Ens repartim la feina segons les nostres preferències i aptituds, de manera que el **Pol s'encarrega de maquetar el reportatge, la Laia acaba la memòria i el Jaume fa l'annex**.

## El resultat i les conclusions

La cursa olímpica de Madrid fa gairebé una dècada que forma part de l'agenda-setting dels mitjans espanyols. Encara que sembli una paradoxa, els Jocs Olímpics a Madrid són d'actualitat atemporal. L'interès de la notícia –tant si Madrid és l'elegida com si no-, és evident. En aquest sentit, els tres membres del grup estem d'acord en què **el tema que vam escollir fa gairebé sis mesos va ser ben triat**, perquè és noticable i perquè tant la opinió pública, en general, i nosaltres, en particular, hi estem interessats.

Per elaborar el reportatge, hem realitzat una quinzena d'entrevistes a personalitats implicades en el projecte. **La quantitat, però també la qualitat de les fonts amb qui hem parlat, són un punt a favor del nostre reportatge**: els entrevistats donen solidesa i consistència al nostre reportatge, i més tenint en compte que tots ells ofereixen punts de vista diferents. Que totes les veus hi surtin representades és part de la nostra feina, ja que en un treball periodístic és imprescindible fer visibles totes les opinions. Malgrat tot, **la dificultat per trobar persones i col·lectius en contra la candidatura** de Madrid ens dona una idea del recolzament gairebé unànime que té el projecte olímpic a la capital. Sigui com sigui, hauríem hagut de trobar alguna veu més que fos discordant amb el projecte. El balanç de detractors i defensors de la candidatura ens ha quedat, al final, fortament descompensat, tot i que al reportatge final aquest fet no es denoti de manera clara –potser per la nostra voluntat de ser escèptics amb les informacions rebudes–.

Els tres membres del grup creiem que **haver treballat els tres primers mesos a Madrid ens ha beneficiat molt a l'hora de treballar, després, a distància**. Avançar feina quan vivíem a Madrid, contactar amb totes les fonts al principi i començar a tenir una idea clara de l'enfocament del reportatge des del començament ens ha facilitat la feina, ja que hem pogut anar més alleujats de feina després, tenir les idees més clares i centrar-nos en la redacció del reportatge.

En resum, pensem que hem aconseguit l'objectiu que ens proposava la tutora a l'inici del projecte: **el reportatge que hem elaborat és perfectament publicable** en qualsevol mitjà nacional. I, en segon lloc, també hem assolit l'objectiu que com a grup ens proposàvem: gaudir del projecte i, sobretot, **sentir-nos orgullosos de la feina feta** un cop estigués acabada.